

ТАҚРИЗ

Ба автореферати диссертатсияи **БАХЕТГУЛИ АЙМАЙТИ (BAHETIGUI AIMATI)** дар мавзӯи “Маъни концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидай забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ”, ки барои дарёғти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод шудааст.

Автореферати ба тақриз пешниҳодгашта ба яке аз мавзуъҳои мубрам дар соҳаи забоншиносӣ, яъне ба таҳлил ва баррасии маъни концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидай забонӣ- фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ бахшида шудааст. Омӯзиши маъни концептуалии “шодӣ” ҳамчун инъикоси концепти забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ аз як ҷиҳат барои забоншиносии муосир заминаи устувор мегузорад, аз тарафи дигар, муҳиммияти таҳқиқотро ташкил медиҳад.

Мавзӯъ ва муҳтавои диссертатсия ба таҳқиқ ва ошкор намудани маъни концептуалии концепти “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ бахшида шудааст. Вобаста ба масъалаи таҳқиқот диссертатсия ба ихтисоси илмии 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302– Забоншиносии муқоисавӣ, таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мутобиқат менамояд.

Мақсади таҳқиқот, ки омӯзиши ҳамаҷонибаи хусусиятҳои забонӣ-фарҳангии маъни концептуалии “шодӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ интиҳоб шудааст, ба ақидаи момуаллиф ба он ноил гаштааст. Диссертант зимни таҳқиқ методҳои таҳлилий, муқоисавӣ, таҳлилий, соҳторӣ ва гайра истифода намудааст.

Навғонии илмии таҳқиқ дар он зоҳир гаштааст, ки дар он бори нахуст таркиб ва низоми концепти “шодӣ” дар тасвири забонии ҷаҳон, хусусан, тасвирҳои муқаррарӣ ва илмию бадеӣ дар асоси маводи забонҳои тоҷикӣ ва чинӣ нишон дода шудааст. Инчунин, таҳлили когнитивӣ ва лингвофарҳангии концепти “шодӣ” дар асоси хусусиятҳои луғавӣ, зарбулмасалу мақолҳо, ибораҳои реҳта ва асарҳои бадеӣ аз нигоҳи забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ) ва фарҳангӣ ба роҳ монда шуда, вижагиҳои умумӣ ва фарқкунандай хоси дарки концепти “шодӣ” аз ҷониби соҳибзабонон вобаста ба тафаккури миллӣ бори нахуст нишон дода шудааст.

Дар ҳақиқат ҳам, натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд, дар раванди таълими забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ), фарҳангӣ, қавмӣ, лексикология ва фразеология, инчунин барои гузаронидани семинарҳо ва курсҳои маҳсус аз фанни забоншиносии шинохтӣ (когнитивӣ), фарҳангӣ ва қавмӣ истифода бурда шаванд.

Бояд қайд кард, ки натиҷаҳои таҳқиқотро ҳамчунин барои тайёр намудани асосҳои лингвистии омӯзиши забони чинӣ дар муассисаҳои таълимии филологӣ ва дар раванди таълим дар мактабҳои олии равияи тарҷумонӣ ҳангоми гузаронидани курсҳои маҳсус, семинарҳо ва дар лексияҳо аз фанни забоншиносии умумӣ ва типологияи муқоисавӣ

метавон истифода кард. Аз мутолиаи автореферат бармеояд, ки диссертатсия аз муқаддима, се боби бо ҳамдигар пайваст ва феҳристи адабиёт иборат аст. Ҳар як боби диссертатсия ба пуррагӣ ҳаллу фасли худро ёфтааст. Диссертант тавонистааст дар бобу зербобҳо масъалаҳои гузаштаашро таҳлил намояд. Адабиёти гуногун зимни пажуҳиш бамаврид истифода шудааст. Ин аз меҳнати пурмашаққати диссертант гувоҳӣ медиҳад. Хулосаҳои худро дар 20 банд асоснок намуда чамъбаст кардааст, ки ин ҳам аз муваффақияти муаллиф шаҳодат медиҳад. Бо баробари мавҷуд будани муваффақиятҳои илмӣ дар автореферат камбудиҳои начандон муҳим ба назар мерасад:

1. Барои пурра мазмуни мӯҳтавои кор инъикос ёфтани хулосаи ҳар як фасл амиқ чамъбаст карда шавад:
2. Дар автореферат якчанд ҳатогиҳои имлой ва техникӣ ба назар мерасанд.

Бояд зикр намуд, ки эродҳои мазкур дар киёс бо муваффақиятҳои кор, аҳамияти ҷиддӣ надорад ва ба мундариҷаи кор ҳалал наменамояд, муаллиф метавонад ин эъродҳоро баъдан, барои таҳияи монография ба эътибор гирад.

Хулоса, кори тадқиқотии БАХЕТГУЛИ АЙМАЙТИ (BAHETIGUI AIMATI) дар мавзӯи “Маънои концептуалии “шодӣ” ҳамчун падидаи забонӣ-фарҳангӣ дар забонҳои тоҷикӣ ва ҷинӣ” ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдик шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он барои дарёғти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии муқоисавӣ-таъриҳӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) сазобор мебошад.

Муқарриз:

номзади илмҳои филологӣ,
PhD, муаллими қалони кафедраи забон
ва адабиёти руси Донишкадаи
соҳибкорӣ ва омӯзгории шаҳри Денави
Ҷумҳурии Узбекистон

Юнусов Алишер Панджиевич

Нишонӣ: 190503, Ҷумҳурии Узбекистон,
дехаи Деҳнав Ҷамоати Бофи Эрам

Имзои А.П. Юнусово тасдик мекунам.
Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои маҳсуси
Донишкадаи соҳибкорӣ ва омӯзгории Денави

О.С. Султонов

Нишонии муассиса: Ҷумҳурии Узбекистон, шаҳри Денав
гузаргоҳи Боф, 112
25.08.2025c.